

**Wewnątrzszkolny Program Doradztwa Zawodowego
w Szkole Podstawowej nr 3
im. Janusza Korczaka w Słupsku
2024-2025**

Podstawa prawna

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 325)
ogłoszono dnia 20 lutego 2019 r. obowiązuje od dnia 1 września 2019 r.

Założenia i cele WPDZ

Wewnątrzszkolny Program Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia;
- na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
- na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki takie jak: temperament, charakter, poziom inteligencji, zainteresowania, zdolności, umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości i normy, czynniki emocjonalne, zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ rodziny, aktywność własna jednostki;
- specjaliści i nauczyciele udzielają pomocy i wsparcia;
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka;
- działania w ramach WPDZ są systematycznie, zaplanowane i realizowane według harmonogramu pracy szkoły.

2. Cele Wewnątrzszkolnego Programu Doradztwa Zawodowego

Cel główny: wykształcenie u uczniów konkretnych umiejętności i dyspozycji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych.

Cele szczegółowe

Uczniowie:

- poznają własne predyspozycje zawodowe, zainteresowania, uzdolnienia, umiejętności;
- rozwijają umiejętności pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych;
- potrafią określić swoje mocne strony, są świadomi swoich ograniczeń;
- są zmotywowani do podjęcia wysiłku przy podejmowaniu decyzji w zaplanowaniu swojej przyszłości zawodowej;
- znają czynniki trafnego wyboru zawodu;
- mają informacje o zawodach i sytuacji na rynku pracy;
- znają system kształcenia oraz ofertę edukacyjną szkół ponadpodstawowych;
- znają warunki i harmonogram rekrutacji do szkół ponadpodstawowych;
- wybierają zawód i szkołę po dokonaniu analizy własnych możliwości psychofizycznych z wymaganiami szkoły i zawodu;
- znają przeciwwskazania zdrowotne do wyboru zawodu;
- znają źródła informacji edukacyjnej i zawodowej.

Rodzice:

- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”;
- znają czynniki wyboru szkoły i zawodu,
- wspomagają dzieci i młodzież w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- znają aktualną i pełną ofertę edukacyjną na różnych jego poziomach;
- wiedzą, gdzie szukać pomocy dla dzieci z problemami: zdrowotnymi, emocjonalnymi, decyzyjnymi, intelektualnymi, rodzinnymi itp.;
- włączają się do działań informacyjnych szkoły (np. jako przedstawiciele różnych zawodów).

Nauczyciele i wychowawcy:

- diagnozują potrzeby i zasoby uczniów;
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje;
- wspierają uczniów w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych;

- realizują działania z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika;
- wspierają rodziców w procesie doradczym,
- udzielają informacji lub kierują do specjalistów;
- angażują przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w działania doradcze szkoły,
- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci; pełnią funkcję wspierająco-informacyjną dla rodziców;
- na godzinach wychowawczych – poświęconych realizacji tematyki zawodoznawczej – pogłębiają kompetencje interpersonalne uczniów, prowadzą ćwiczenia integrujące grupę, rozwijające samowiedzę itp.;
- organizują spotkania z przedstawicielami różnych zawodów z udziałem rodziców; uczestniczą w wycieczkach zawodoznawczych;
- wspierają uczniów w procesie decyzyjnym;
- kierują do specjalistów.
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia rozwijające;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Doradca zawodowy

Cele i działania szkolnego doradcy zawodowego:

1. Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia.
2. Przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, np.: bezrobocie, adaptacja do nowych warunków i mobilności zawodowej.
3. Przygotowanie ucznia do roli pracownika.
4. Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.
5. Pomoc nauczycielom w realizacji działań doradczych.

Zadania szkolnego doradcy zawodowego:

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologiem lub pedagogami, programu;
- wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie;
- koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- realizowanie działań wynikających z programu.

Inne osoby – pielęgniarka szkolna:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;

- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

Realizacja Wewnątrzszkolnego Programu Doradztwa Zawodowego

4.2. Metody pracy:

- pogadanka,
- warsztaty,
- testy diagnozujące,
- ankiety,
- filmy,
- scenki,
- wycieczki zapoznawcze,
- targi edukacyjne,
- giełdy szkół,
- spotkania z przedstawicielami zawodów.

4.3. Formy pracy:

- indywidualna,
- grupowa ,
- zespołowa.

TREŚCI PROGRAMOWE

- 1. Poznawanie własnych zasobów**, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
- 2. Świat zawodów i rynek pracy**, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
- 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
- 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych**, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całościowego poradnictwa kariery

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

L.p.	ZADANIE	Realizator	Termin
1.	Zaopiniowanie WSDZ	Dyrektor szkoły, doradca zawodowy, rada pedagogiczna	wrzesień 2024
2.	Diagnoza oczekiwań wobec doradcy zawodowego	doradca zawodowy	październik 2024
3.	Udostępnianie informacji z zakresu doradztwa zawodowego np. na Facebooku, czy stronie internetowej szkoły.	doradca zawodowy, osoba wskazana przez Dyrektora	cały rok szkolny
4.	Spotkanie z rodzicami.	doradca zawodowy, wychowawcy	w miarę potrzeb
5.	Przeprowadzenie 10 zajęć przez doradcę zawodowego w klasach VII i VIII.	doradca zawodowy	klasy VII – I semestr klasy VIII – II semestr
6.	Udostępnianie wychowawcom przykładowych scenariuszy zajęć.	doradca zawodowy	cały rok szkolny
7.	Przeprowadzanie lekcji wychowawczych z zakresu doradztwa zawodowego.	wychowawcy klas I - VI	I i II semestr
8.	Działania kół rozwijających u uczniów zainteresowania.	nauczyciele przedmiotu	I i II semestr
9.	Zorganizowanie wycieczek do szkół ponadpodstawowych, na targi edukacyjne.	doradca zawodowy, wychowawcy klas VII - VIII,	październik-maj
10.	Turniej Języka Polskiego	nauczyciele poloniści	luty/marzec
10	Turniej dla uczniów klas 1- 3 pn. <i>Mam talent</i>	nauczyciele klas młodszych	kwiecień/maj
11	Konkurs <i>TEEN VOICES IN GREEN</i>	nauczyciele języka angielskiego	marzec
12	Święto matematyki (klasy 1- 8)	Nauczyciele matematyki, informatyki, nauczyciele klas 1-3	marzec/kwiecień
14	Przygotowanie uczniów i rodziców do procesu rekrutacyjnego.	doradca zawodowy	marzec - maj
15.	Wspieranie uczniów i rodziców w działaniach rekrutacyjnych.	doradca zawodowy	maj - czerwiec
16.	Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.	doradca zawodowy	cały rok szkolny

17.	Aranżowanie udziału w tzw. zajęć zawodoznawczych organizowanych przez szkoły ponadpodstawowe.	doradca zawodowy	II semestr
19.	Zapraszanie przedstawicieli różnych zawodów na lekcje wychowawcze.	wychowawcy klas	cały rok szkolny
20.	Ewaluacja WPDZ, przygotowanie sprawozdania	doradca zawodowy, wychowawcy	czerwiec 2024

PRZYKŁADOWA TEMATYKA ZAJĘĆ W POSZCZEGÓLNYCH POZIOMACH

KLASY I – III

1. Układanka – kucharz/kucharka.
2. Kto do tego jest potrzebny.
3. Zawody w moim otoczeniu.
4. Wszędzie widzę.
5. Mam Talent – potrafię go zaprezentować.
6. To nas interesuje – prezentujemy najciekawsze zawody.
7. Po co się uczyć?
8. Planuję swój dzień.
9. Ciekawy gość w naszej klasie.
10. Rola pieniądza w życiu człowieka.

KLASY IV – VI

1. Kto tam pracuje, a kto nie?
2. Zawodowe światła: zielone, żółte, czerwone?
3. Kto tego używa?
4. Zawodowe łamanie głowy.
5. Zawodowy idol.
6. Jak uczyć się szybciej i efektywniej?
7. Potrafię gospodarować pieniędzmi.
8. Przedmioty, które lubię, jako drogowaskazy zawodowe.
9. Ciekawy gość w naszej klasie.
10. Ja to znaczy kto?

KLASA VII

1. Zainteresowania zawodowe -jak je określić?
2. Jaki jestem ?- Charakter, wyznawane wartości.
3. Rozpoznajemy własne zdolności, uzdolnienia, inteligencję wieloraką.
4. Temperament jako czynnik trafego wyboru zawodu.
5. Rynek pracy czyli popyt i podaż – charakterystyka współczesnego rynku pracy.
6. Moja kreatywność bazą do budowania silnej pozycji na rynku pracy.
7. Podział zawodów ze względu na środowisko pracy.
8. Mój potencjał – próba określania własnych preferencji zawodowych oraz kompetencji osobowych.
9. Zapoznanie uczniów z funkcjonującym w Polsce system kształcenia.
10. Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę lokalnych szkół ponadpodstawowych – przymiarka do wyboru szkoły.

KLASA VIII

1. Co gwarantuje mi szkoła? Kwalifikacje i kompetencje - przypomnienie uczniom funkcjonujący w Polsce system kształcenia omówienie zasad rekrutacji.
2. Omówienie procedury składania dokumentów do szkół ponadpodstawowych na podstawie Zarządzenia Pomorskiego Kuratora Oświaty, zapoznanie uczniów z naborem elektronicznym.
3. Zdrowie a praca -wymagania psychofizyczne i przeciwwskazania zdrowotne do wykonywania określonych zawodów.
4. Świat zawodów na przykładzie lokalnej sieci szkół ponadpodstawowych - branża ekonomiczno-finansowo- biurowa na przykładzie zawodu: technik ekonomista, technika rachunkowości oraz branża poligraficzno- drukarska i papiernicza na przykładzie zawodu: technik grafiki i poligrafii cyfrowej.
5. Świat zawodów na przykładzie lokalnej sieci szkół ponadpodstawowych - branża budownictwo, drogownictwo i instalacje budowlane na przykładzie zawodu: technik budownictwa, technika geodety oraz branża elektryczno- elektroniczna i teleinformatyczna na przykładzie zawodu: technik elektryka i elektronika.
6. Świat zawodów na przykładzie lokalnej sieci szkół ponadpodstawowych - branża technologia informacyjna IT na przykładzie zawodu: technik informatyk, technika programisty oraz branża mechaniczna na przykładzie zawodu: technika mechanika, technika mechatronika i monter maszyn i urządzeń.
7. Świat zawodów na przykładzie lokalnej sieci szkół ponadpodstawowych - branża turystyka i hotelarstwo na przykładzie zawodu: technik hotelarstwa, technik obsługi turystycznej oraz

branża gastronomia i produkcja na przykładzie zawodu: technik żywienia i usług gastronomicznych, kucharz.

8. Świat zawodów na przykładzie lokalnej sieci szkół ponadpodstawowych branża kreatywna na przykładzie zawodu: technik przemysłu mody, fryzjer.

9. Moje zasoby – określanie predyspozycji zawodowych.

10. Startujemy czyli wybieramy szkołę ponadpodstawową.

Opracowanie

Anna Kabatek

doradca zawodowy